

Ministerstvo dopravy České republiky
k rukám ředitele odboru 150 (SME a STK)

Datum: 30.5.2016

Věc: Žádost o „zaváděcí období“ nové metodiky ME

Referent: LF

Index:00120160526

Vážený pane řediteli,

stovky provozovatelů STK a SME volají naléhavě, že jim doposud nikdo nepředvedl, „**jak přesně bude vypadat postup měření emisí podle metodiky, které používání bude nařízené zákonem**“.

Je faktem, že nikdo takový software ještě ani oficiálně nepředstavil a doposud ani neschválil. Jedním z důvodů jsou doposud probíhající diskuse v pracovní skupině MDČR, navzdory kterým nebyly stále ještě odstraněny námi připomínkové nedostatky metodiky a rizika z ní vyplývající, ba naopak, další nová rizika, konflikty či nejasnosti diskusemi vznikají.

Žádáme tedy za asociaci emisních mechaniků a opravářů ASEM, aby MDČR prostřednictvím červnového (6/2016) Věstníku po 1. 7. 2016, tedy po „přechodném období“, ještě před ostré nasazení online verze, **zavedlo tzv. „zaváděcí období“ měření emisí podle nové metodiky s EOBD, které by dle našeho názoru mohlo zabránit zablokování většiny emisních stanic v ČR po 1. 7. 2016.** Ani současná podoba metodiky ani dosavadní Věstníky dopravy neřeší mnoho technických nejasností v průběhu emisních zkoušek, a nemohou se stihnout ani dodávky od dodavatelů, ani časově náročné instalace, ani zaškolení obsluhy.

Pokud se MDČR chce vyvarovat zablokování většiny SME v ČR po dni 1. 7. 2016 zastavit, bude zapotřebí:

- a) Zavedení možnosti pracovat se stávajícím přístrojovým vybavením pro měření emisí i po 1. 7. 2016 po nezbytnou dobu potřebnou pro uskutečnění nasmlouvaných dodávek.
Důvod: Schválit nový SW + dostavby, čas na distribuci a zaškolení pro 1800 emisních stanic.
- b) Zavedení testovací lhůty softwaru dle nové emisní metodiky pro emisní přístroje od 1. 7. 2016 o další zkušební rok.
Důvod: Dle zkoušek ASEM má metodika mnoho míst, kdy nebude možné pokračovat v testu (například se vůbec nedořešila auta s hybridními pohony).

Detailní důvody k naléhavé potřebě ročního prodloužení termínu nasazení ostré verze online:

1. Emisní mechanici v počtu ca 2.600 nejsou proškoleni na metodiku, která ani dnes (26. 5. 2016) ještě není zcela jasná. Prohlubovací školení společnosti DEKRA a CSPSD za posledních jeden a půl roku měla tuto tematiku nové metodiky školit, ale navzdory tomu že formálně proběhla, neškolila prakticky z nové metodiky nic. Jejich zaměstnavatelům ze zákona hrozí vysoké sankce při jejím porušení.
2. Certifikační autority (DEKRA a TÜV SÜD) pro schvalovací proces jsou přehlceny počtem požadavků na prodloužení platnosti homologací (platnost homologace byla téměř všem přístrojům zkrácena právě do termínu 1. 7. 2016), takže do tohoto termínu prakticky více než 80% žádostí termín stanovený Věstníkem dopravy nemůže stihnout.
3. ASEM testováním nových programů měření „online“ zjistil, že u většiny systémů naprogramovaný software nezvládá v průběhu emisního testu jisté typy vozidel a hrozí, že tato vozidla budou na emisních stanicích prohlašována za nevyhovující (ztráta technické způsobilosti pro provoz na veřejných komunikacích).
4. Skutečnost uvedená v bodě 3 způsobila, že se dokonce i nyní, těsně před termínem nasazení pouze ostré verze programu (nebude možné souběžně používat obě verze) a již po několikáté a nečekaně upravují některé kroky metodiky, takže programátoři dodavatelů přístrojové techniky provádějí další a další změny v programech přístrojů, aby vyhověli těmto dodatečným změnám. Programátoři hlásí kritickou časovou tíseň a software nebude technicky možné pro ostrý provoz od 1. 7. 2016 dostatečně odzkoušet.
5. Na počet 1800 emisních stanic nelze tyto ještě neschválené a tudíž logicky nepředělané přístroje ani distribuovat, a ani na ně dostatečně zaškolit obsluhu. Obchodně servisní služby všech akreditovaných zástupců výrobců emisních a diagnostických přístrojů zaměstnávají dohromady ca 30-50 servisních techniků na celou Českou republiku a na instalaci a zaškolení je potřeba nejméně půl dne/1 SME.
6. K přístrojům novým je nutné uvažovat přestavby starších přístrojů, které mohou být schvalovány v několika různých kombinacích, takže pokud je např. 12 dodavatelů přístrojů, nebude se schvalovat jen 12 přístrojů aktuálních nových typů, nýbrž každý výrobce přístrojů bude schvalovat 2 až 4 typy starší, takže jich bude okolo 36 sestav.
7. Z bodu 6 vyplývá, že schválení sestav přístrojů obdrží k 1. 7. 2016 jen zlomek typů přístrojů, takže se dá očekávat, že se STK i SME na většině území České republiky zcela zastaví, protože s většinou stávajících přístrojů nebudou po 1. 7. 2016 smět dle zákona pracovat (přístroje pozbydou datem 1. 7. 2016 schválení pro další legální používání na SME).

8. Několik nejasností plynoucích z „Informace ohledně schvalování přístrojů pro stanice měření emisí“ (č.j.3/2016-150/ORG3/19), kde pod bodem „2.“ Stojí (citace): „*Některé stávající schválené přístroje používané v SME lze doplnit o schválený software, který bude splňovat požadavky podle platné metodiky měření emisí.*“ Zde dochází k doposud nevysvětlené nejasnosti. Software přístroje (firmware) totiž nelze ovlivňovat doprovodným software.

Uvedeme na jednom z více možných příkladů: Pokud jeden z požadavků metodiky bezpodmínečně stanovuje, že hodnota naměřených emisí zážehového motoru má být přístrojem „*vypočteným průměrem z posledních 10 sekund měření*“, pak tento bod u těchto starších přístrojů nebude splněn, a tudíž nelze ani jeden ze starších generací přístrojů schválit s doprovodným softwarem.

Závěr: ASEM upozorňuje na naprosto syrový a ve zkušebním provozu neozkoušený software a současně na mnoho nedostatků, na které nynější ředitel ASEM v pracovní skupině upozorňoval, a které budou činit zásadní potíže v průběhu testu (např. legislativa zcela vypustila „hybridní pohony“ kterých v poslední době přibývá). Navíc nejsou tyto nedostatky stále ještě dořešeny a přesto MDČR dává ultimátum k 1. 6. 2016, jako poslednímu dni pro schválení nových přístrojů, aby je bylo možné po 1. 7. 2016 nasadit do ostré online verze!

Provozovatelé STK a SME požadují na dodavatelích emisních přístrojů řešení, aby mohli pokračovat i po 1. 7. 2016, ale pokud bude fungovat jejich zlomek s několika málo schválenými, instalovanými a zaškolenými přístroji, pak budou tito šťastlivci kapkou v moři těch, co po 1. 7. 2016 nebudou ze zákona smět měřit!

„Posunutí termínu“ chápeme jako nevyhnutelně nutnou fázi, kdy by bylo možné souběžné používání obou generací přístrojového vybavení. V této lhůtě by bylo možné dokonale ověřit ovládací software a postupně a bez stresu předělávat velké množství přístrojů, které jsou již u 1800 emisních stanic doposud používány. Získal by se tak potřebný čas na instalace nových diagnostických, obslužných ale i emisních programů a na proškolení ca 2.600 emisních mechaniků, kteří si praktický průběh zkoušky doposud ani v jednom případě nemohli vyzkoušet, protože Ministerstvem dopravy doposud nebyl ještě žádný přístroj ani software schválen.

Doufáme, že bude vnímána naléhavost naší žádost s patřičnou vážností, kterou si zaslouhuje, aby nedocházelo např. k následným nežádoucím žalobám o ušlé zisky apod.

Za asociaci emisních mechaniků a opravářů s úctou

Libor Fleischhans – ředitel ASEM v.r.